

POSTANOWIENIE

Dnia 26 lutego 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Rafał Małarski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Jerzy Grubba

SSN Marek Pietruszyński

w sprawie **Z. D.**

skazanego z art. 296 § 3 k.k. i in.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu bez udziału stron

w dniu 26 lutego 2020 r.

1) kwestii dopuszczalności wniosku obrońcy skazanego o wznowienie postępowania kasacyjnego zakończonego postanowieniem Sądu Najwyższego z dnia 18 lipca 2019 r., sygn. akt V KK 234/18, o oddaleniu kasacji obrońców oraz 2) kwestii wznowienia z urzędu postępowania sądowego zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 22 listopada 2017 r., sygn. akt II AKa (...), zmieniającym wyrok Sądu Okręgowego w G. z dnia 3 października 2016 r., sygn. akt II K (...),

1. pozostawia wniosek obrońcy skazanego o wznowienie postępowania kasacyjnego zakończonego postanowieniem Sądu Najwyższego z 18 lipca 2019 r., sygn. akt V KK 234/18, bez rozpoznania, a kosztami postępowania w tym zakresie obciąża Z. D. ;

2. stwierdza brak podstaw do wznowienia z urzędu postępowania sądowego zakończonego wyrokiem Sądu Apelacyjnego w (...) z 22 listopada 2017 r., sygn. akt II AKa (...).

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w G. ., wyrokiem z 3 października 2016 r., uznał Z. D. za winnego przestępstwa określonego w art. 296 § 3 k.k. w zw. z art. 21 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. i skazał go za to na karę 2 lat pozbawienia wolności. Sąd Apelacyjny w (...) dokonał w dniu 22 listopada 2017 r. niewielkiej korekty pierwszoinstancyjnego wyroku, utrzymując go w mocy w pozostałej części. Kasacje dwóch obrońców zostały w dniu 18 lipca 2019 r. oddalone jako oczywiście bezzasadne.

W złożonym 25 listopada 2019 r. wniosku obrońca skazanego wniósł o wznowienie postępowania kasacyjnego zakończonych postanowieniem Sądu Najwyższego z 18 lipca 2019, „powołując jako podstawę prawną przepisy art. 542 § 3 k.p.k. oraz art. 540 § 1 pkt 2 lit. a k.p.k. w zw. art. 4 Protokołu nr 7 do Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności w zw. z art. 9 § 2 k.p.k. z powodu nieuwzględnienia w orzeczeniu wystąpienia bezwzględnej przesłanki odwoławczej przewidzianej w art. 439 § 1 pkt 8 k.p.k. w postaci *res iudicata*, na której wystąpienie wskazał Sąd Apelacyjny w (...) w sprawie o sygn. akt II AKa (...) w uzasadnieniu wyroku str. 32”. W konsekwencji obrońca wniósł „o uchylenie zaskarżonego wnioskiem orzeczenia i ponowne rozpoznanie sprawy”.

Prokurator Prokuratury Krajowej w piśmie z 20 stycznia 2020 r. ocenił wniosek o wznowienie postępowania sądowego jako oczywiście bezzasadny.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

I

Wniosek o wznowienie postępowania kasacyjnego okazał się ewidentnie niedopuszczalny. Nie jest wszak orzeczeniem kończącym postępowanie w rozumieniu art. 544 § 2 k.p.k. orzeczenie, którym Sąd Najwyższy oddala kasację; w takim bowiem w układzie procesowym nie dochodzi do naruszenia prawomocności orzeczenia, które zostało kasacją zaskarżone (zob. postanowienia SN:12 kwietnia 2001 r., III KO 53/99, OSNKW 2001, z. 7 – 8, poz. 87; 27 czerwca 2001, III KO 115/00, OSNKW 2001, z. 9 – 10, poz. 83; 5 lipca 2007 r., V KO 15/07).

Ze względu na skierowanie sprawy na posiedzenie wniosek obrońcy o wznowienie postępowania kasacyjnego należało pozostawić bez rozpoznania

(art. 430 § 1 k.p.k. w zw. z art. 545 § 1 k.p.k.), a kosztami postępowania wznowieniowego obciążyć skazanego (art. 639 zd. 2 k.p.k.).

II

Wystąpienie obrońcy nie mogło zostać potraktowane jako wniosek o wznowienie postępowania sądowego zakończonego wyrokiem Sądu Apelacyjnego w (...) z 22 listopada 2017 r., ponieważ opierało się na twierdzeniu, że w sprawie zaistniało bezwzględne uchybienie w postaci *rei iudicatae*. Co prawda w części wstępnej pisma jego autor powołał jako podstawę art. 540 § 1 pkt 2 lit. a k.p.k. – określaną mianem *propter nova* – ale żadnego nowego faktu lub dowodu wskazującego na niewinność skazanego nie podał. Pozwalało to uznać, że jedynym powodem wzruszenia wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) miałyby być – w opinii skarżącego – bezwzględna przyczyna odwoławcza określona w art. 439 § 1 pkt 8 k.p.k. Stanowisko obrońcy w tej mierze wypadało zatem postrzegać jedynie jako sygnalizację o potrzebie podjęcia czynności procesowych z urzędu (art. 9 § 2 k.p.k.), jako że – co oczywiste – wznowienie postępowania sądowego z powodu bezwzględnych uchybień możliwe jest wyłącznie – jak tego wymaga art. 542 § 3 k.p.k. – *ex officio* (zob. wyrok SN z 30 listopada 2016r., IV KO 83/16; postanowienie SN z 14 grudnia 2016 r., III KO 66/16).

Wyłożona w piśmie prokuratora Prokuratury Krajowej argumentacja, wskazująca na bezzasadność tezy obrońcy o wystąpieniu w sprawie przesłanki w postaci powagi rzeczy osądzonej, zasługiwała na pełną aprobatę,

Pomijając zagadnienie dotyczące stawianego Z. D. w postępowaniu przygotowawczym zarzutu popełnienia w dniu 10 stycznia 2006 r. przestępstwa fałszerstwa intelektualnego z art. 271 § 3 k.k., bowiem zarzut taki nie został sformułowany w akcie oskarżenia, należało dobitnie stwierdzić, że w rozpoznawanej sprawie nie doszło do wydania wyroku z naruszeniem powagi rzeczy osądzonej. Co porawda w toku innego śledztwa prowadzonego w Prokuraturze Rejonowej w P. pod sygn. akt Ds. (...) zarzucano Z. D. usiłowanie dokonania oszustwa (art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k.), które było zdarzeniem tożsamym z czynem ujętym w akcie oskarżenia Prokuratury Rejonowej w S. i ostatecznie przypisanym skazanemu w procesie zakończonym prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w (...) z 22 listopada

2017 r. (przyjęto tu inną ocenę prawnokarną czynu: art. 296 § 3 k.k. w zw. z art. 21 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k.), i umorzono w dniu 29 czerwca 2010 r. śledztwo, ale nastąpiło to nie z powodu *rei iudicatae*, tylko – i to jest najistotniejsze – ze względu na zawisłość sprawy (*lis pendens*). Po prostu zaistniał stan charakteryzujący się tym, że toczyło się już wcześniej wszczęte postępowanie karne przeciwko Z. D. co do tego samego czynu. Ta negatywna przesłanka procesowa przewidziana w art. 17 § 1 pkt 7 *in fine* k.p.k. nie znalazła się oczywistych racji w katalogu bezwzględnych przyczyn odwoławczych, które jeśli zaistnieją – stają się powodem wznowienia postępowania sądowego z urzędu.

Trudno w tym miejscu nie wytknąć obrońcy nielojalnego postąpienia polegającego na podaniu nieprawdziwej informacji, jakoby Sąd Apelacyjny w (...) na str. 32 uzasadnienia wyroku o charakterze kasatoryjnym z 19 kwietnia 2012 r. (II Aka (...)) wyraził pogląd o naruszeniu powagi rzeczy osądzonej. Uważna lektura tego dokumentu procesowego uprawniała do konstatacji, że w kręgu ówczesnych rozważań Sądu Apelacyjnego w (...) wcale nie pozostawało to, o czym napisał obrońca, ale problematyka tożsamości czynu, a więc zagadnienie braku skargi uprawnionego oskarżyciela (art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 9 k.p.k.). Tę ostatnią kwestię poruszył obrońca w tzw. uzupełnieniu kasacji z 2 maja 2019 r, a zatem znalazła się ona w polu zainteresowania rozpoznającego obie kasacje Sądu Najwyższego, czyli była przedmiotem rozpoznania w trybie kasacji (art. 542 § 4 k.p.k.).

Dlatego Sąd Najwyższy stwierdził brak podstaw do wznowienia postępowania sądowego z urzędu (art. 542 § 3 k.p.k.).